

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

02 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Gușan Vasile Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar din Xxxxx, domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.05.2018 - 05.11.2018;

Instanța de apel: 26.11.2018 - 15.05.2019;

Instanța de recurs: 22.07.2019 - 02.10.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătorei Comrat din 05 noiembrie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Gușan Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 2 000 (două mii) unități convenționale, echivalent al sumei de 100 000 (o sută de mii) lei.

Conform prevederilor art. 90 alin. (1), (2) Cod penal, pedeapsa numită lui Gușan Vasile s-a suspendat condiționat cu stabilirea unui termen de probă de 2 ani și inculpatul nu va executa pedeapsa stabilită, dacă în termenul de probațiune nu va săvârși alte infracțiuni și va îndreptăți încrederea acordată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Gușanu Vasile, la data de 26 aprilie 2018, conducând motocicleta de model „Zontes ZT 150-5A” cu numărul de înmatriculare XXX xxx, pe str. Lenin din mun. Comrat, aproximativ la orele 20:00, a fost stopat de către angajații Batalionului de patrulare Sud a Inspectoratului Național de patrulare a IGP a MAI, Cioban Alexandr și Perepeșița Alexandr, pentru încălcarea prevederilor Regulamentului circulației Rutiere, urmare a

verificării actelor de însoțire a motocicletei de către angajații Batalionului de patrulare Sud a Inspectoratului Național de patrulare a IGP a MAI fiind depistat faptul că cet. Gușanu Vasile conducea motocicleta de model „Zontes ZT 150-5 A” fără a fi asigurat vehiculul și fără a deține categoria corespunzătoare.

Conștientizând că poate fi atras la răspundere pentru acțiunile sale ilegale, în continuarea acțiunilor sale infracționale, urmărind scopul evitării pedepsei contravenționale pentru contravențiile prevăzute și sancționate de prevederile art. 229 alin. (3) Cod contravențional al RM și anume „exploatarea unui vehicul care nu a fost asigurat de răspunderea civilă în modul stabilit” ce prevede o amendă de la 3 la 6 unități contravenționale fie 2 puncte de penalizare, respectiv, prevederile art. 231 alin. (1) Cod contravențional al RM și anume „conducerea vehiculului cu permis de conducere de o categorie necorespunzătoare” ce prevede o amendă de la 18 la 30 de unități convenționale, Gușan Vasile, aflându-se în interiorul automobilului de serviciu a echipajului Batalionului de patrulare Sud a Inspectoratului Național de patrulare a IGP a MAI cu n/î XXX xxxx, contrar faptului că a fost atenționat despre răspunderea penală de care este pasibil în legătură cu acțiunile sale, a oferit și dat inspectorului de patrulare Cioban Alexandr mijloace bănești în sumă de 415 lei, pentru ca să nu fie documentat și sancționat contravențional pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 229 alin. (3) și art. 231 alin. (1) Cod contravențional al RM, pe care le-a pus lângă maneta schimbătorului de viteze.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate cet. Gușan Vasile a comis infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, conform indicilor - *oferirea și darea personal, unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale sau contra acesteia.*

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul a depus apel, prin care a solicitat înlocuirea pedepsei complementare stabilite sub formă de „amendă” cu pedeapsa sub formă de „muncă neremunerată în folosul comunității”, motivând că nu dispune de surse financiare necesare pentru a o achita deoarece nu este angajat în câmpul muncii.

A mai indicat că recent a finisat studiile colegiale și dorește să continue cu studiile superioare, nu dispune de ajutor din partea nimănui, tatăl este decedat iar mama lucrează cu un salariu mic. Personal nu poate lucra fizic căci are astm bronșitic din copilărie.

Vina a recunoscut total și regretă de cele întâmplate, la momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta de 19 ani și din frică că era într-o localitate străină nu știa cum să reacționeze, antecedente penale nu are.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 mai 2019, s-a admis apelul declarat de inculpat, s-a casat parțial sentința instanței de fond, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit căreia:

Lui Gușan Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură

penală și art. 79 Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea pedepsei complementare obligatorii sub formă de amendă.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată lui Gușan Vasile, s-a suspendat condiționat cu stabilirea unui termen de probă de 2 (doi) ani, iar inculpatul nu va executa pedeapsa stabilită, dacă în termenul de probațiune nu va săvârși alte infracțiuni și prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, Colegiul a conchis că instanța de fond corect l-a recunoscut pe Gușan Vasile vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând just acțiunile acestuia în baza art. 325 alin. (1) Cod penal.

Faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal de către Gușan Vasile a fost constatat din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate de către instanță, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere a coroborării lor.

Colegiul judiciar, studiind materialele cauzei, analizând hotărârea judecătorească, a considerat că soluția instanței de fond în latura pedepsei este prea aspră, la stabilirea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de toate circumstanțele cauzei ne aplicându-se corespunzător prevederile art. 75 Cod penal.

În conformitate cu principiul individualizării pedepsei, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunelor prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, s-a reținut că infracțiunea săvârșită de Gușan Vasile, conform art. 16 alin. (4) Cod penal se clasifică ca fiind una gravă. Potrivit buletinului de identitate, Gușan Vasile este născut la data de 02 iulie 1998. Infracțiunea comisă de acesta, vinovăția căreia o recunoaște, a fost săvârșită la 26 aprilie 2018, adică la momentul când inculpatul avea vârsta de 19 ani. Potrivit formularului nr. 027/e din 17 mai 2018, inculpatul se află la evidență cu boli cronice, iar conform certificatului de deces anexat la materialele cauzei, se constată că tatăl inculpatului a decedat la data de 31 iulie 2005. Anterior inculpatul nu a fost condamnat, iar potrivit cazierului contravențional pentru perioada 01.01.2009-05.05.2018, Gușan Vasile a fost sancționat doar o singură dată pentru depășirea vitezei cu amendă în sumă de 600 lei.

Conform declarațiilor date de avocatul inculpatului în ședința de apel, acesta a indicat că Gușan Vasile se caracterizează pozitiv la locul de trai, faptul dat nu a fost contestat de către acuzatorul de stat, luându-se astfel în considerație declarațiile avocatului.

Astfel, Colegiul a constatat că circumstanțele menționate nu au fost elucidate de instanța de fond și nu au fost luate în considerație în modul convenit la stabilirea pedepsei, care în ansamblul lor indică la necesitatea stabilirii inculpatului a unei pedepse mai blânde decât cea stabilită de instanța de fond.

Ținând cont de materialele cauzei și de cele invocate în conținutul apelului înaintat, Colegiul a considerat ca fiind corect pentru atingerea echității sociale, cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, și cu luarea în considerație a faptului că, inculpatul la data comiterii infracțiunii avea vârsta de 19 ani, anterior nu a fost condamnat, iar contravențional a fost sancționat doar o singură dată, nu este angajat în câmpul muncii și se caracterizează pozitiv la locul de trai, să-i fie stabilită lui Gușan Vasile pedeapsa pentru comiterea infracțiunii imputate de la art. 325 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, fără aplicarea pedepsei complementare obligatorii sub formă de amendă.

Potrivit art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea pe termen de 2 ani în penitenciar de tip semiînchis aplicată lui Gușan Vasile, a fost suspendat condiționat cu stabilirea unui termen de probă de 2 (doi) ani, iar inculpatul nu va executa pedeapsa stabilită, dacă în termenul de probațiune nu va săvârși alte infracțiuni și va îndreptăți încrederea acordată.

În sensul dat, la adoptarea deciziei în latura aplicării pedepsei cu închisoarea prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Gușan Vasile, instanța a luat în considerare și practica CEDO în ce privește orientarea instanțelor de judecată la aplicarea sancțiunilor non-privative de liberate.

Astfel, Colegiul judiciar a considerat ca nefondată solicitarea apelantului de a-i fi stabilită în loc de pedeapsa complementară „amenda” pedeapsa sub formă de „ore de muncă neremunerate în folosul comunității”.

Pentru motivele expuse, instanța de apel a concluzionat asupra necesității admiterii apelului depus, casării parțiale a sentinței primei instanțe, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în această parte.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința instanței de fond.

În motivarea cerințelor procurorul indică că instanța de apel, aplicând în privința inculpatului prevederile art. 79 Cod penal și neaplicând acestuia pedeapsa complementară obligatorie, nu a ținut cont de faptul că infracțiunea comisă face parte

din categoria celor grave, este una specifică, iar pentru combaterea fenomenului corupției, care este larg răspândit pe teritoriul țării, e necesar ca persoanele vinovate să fie pedepsite în mod corespunzător în vederea prevenirii comiterii de către aceștia faptelor similare în continuare.

În cauza dată nu există și nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului ce ar permite de a concluziona că corectarea lui este posibilă fără executarea pedepsei complementare obligatorii – amenda.

5.1. Pe marginea recursului declarat, depune referință inculpatul, care solicită respingerea acestuia ca nefondat, cu menținerea deciziei instanței de apel fără modificări.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal reține, că recursul depus are ca temeiuri pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală procurorul specificând că, *hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Instanța de recurs menționează că, aceste prevederi la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, dar critică decizia contestată doar în partea ce ține de aplicarea în privința inculpatului a art. 79 Cod penal și neaplicarea în privința acestuia a pedepsei complementare obligatorii.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, Colegiul consideră că aceasta și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 79 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având

deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Astfel, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Colegiul judiciar a reținut că infracțiunea săvârșită de Gușan Vasile se clasifică ca fiind una gravă, la momentul săvârșirii infracțiunii ultimul avea vârsta de 19 ani, se află la evidența medicului cu boli cronice, anterior nu a fost condamnat, fiind sancționat contravențional doar o singură dată pentru depășirea vitezei cu amendă în sumă de 600 lei, nu este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv la locul de trai, conform certificatului de deces, tatăl acestuia a decedat la 31 iulie 2005,

În acest context, Colegiul penal susține întru totul poziția instanței de apel care, ținând cont de cele constatate, just a considerat ca fiind corectă pentru atingerea echității sociale, aplicarea în privința lui Gușan Vasile a prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, și anume a nu-i aplica pedeapsa complementară obligatorie sub formă de amendă.

Așadar, Colegiul consideră necesar de a menționa că recurentul în susținerea temeiurilor de drept indicate, nu a adus nici o argumentare ce ar impune necesitatea casării deciziei instanței de apel, or aceasta s-a expus desfășurat, argumentat și motivat asupra tuturor chestiunilor necesare unei examinări obiective și multilaterale, rezultând cu emiterea unei decizii legale și întemeiate.

Din aceste considerente se conchide că, de fapt în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală la care se face referință de către recurent, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 mai 2019, în cauza penală în privința lui *Gușan Vasile*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 octombrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun